ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2021/1923

ze dne 4. listopadu 2021

o opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje na podporu budování kapacit ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 41 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ([1]) byl zřízen Evropský mírový nástroj, kterým členské státy financují činnost Unie v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky zaměřenou na zachovávání míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti podle čl. 21 odst. 2 písm. c) Smlouvy. V souladu s čl. 1 odst. 2 písm. b) bodem i) rozhodnutí (SZBP) 2021/509 mohou být z Evropského mírového nástroje financovány zejména akce k posílení kapacit třetích států a regionálních a mezinárodních organizací souvisejících s vojenskými a obrannými záležitostmi.

(2) Bosna a Hercegovina zůstává jednou z nejvíce minami kontaminovaných zemí na světě, a to především v důsledku konfliktu v letech 1992–95. Přítomnost min a nevybuchlé munice nadále představuje závažný problém pro bezpečnost země, je přímou hrozbou pro obyvatelstvo a ve velké míře brzdí obnovu po skončení konfliktu a hospodářské oživení. Tyto skutečnosti představují hrozbu i pro personál nasazený v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) a další personál EU.

(3) V Daytonské mírové dohodě, příloze 1-A o vojenských aspektech mírové dohody a v pokynech velitele EUFOR pro smluvní strany, změně 25, kapitole 5 se stanoví povinnost orgánů Bosny a Hercegoviny týkající se odminování. V zákoně Bosny a Hercegoviny o obraně jsou opatření proti minám vymezena jako jeden z pěti hlavních úkolů ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny. Ozbrojené síly Bosny a Hercegoviny jsou největší organizací vykonávající odminování v Bosně a Hercegovině; mají vypracovány standardní operační postupy pro odstraňování min a nevybuchlé munice a programy odborné přípravy zaměřené na zvyšování povědomí o rizicích nevybuchlé munice. Tyto postupy byly harmonizovány se standardy Bosny a Hercegoviny pro odstraňování min a nevybuchlé munice i s příslušnými mezinárodními standardy, včetně mezinárodních standardů pro odminování.

(4) V závěrech Politického a bezpečnostního výboru ze dne 1. července 2021 o strategickém směřování Evropského mírového nástroje na období červenec až prosinec 2021 bylo jako jedna z klíčových priorit pro toto období zachováno opatření pomoci na podporu ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny. Účelem tohoto opatření pomoci je zlepšit kapacity ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny s cílem využít tyto kapacity v souvislosti se zapojením Bosny a Hercegoviny do vojenských misí SBOP, aniž by tím byla dotčena jakákoli jiná podpora v oblasti odminování financovaná Evropskou unií a humanitárního odminování obecně.

(5) Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) ve své pravidelné pololetní zprávě o operaci Althea opakovaně zdůraznil nezbytnost pomoci pro odminovací prapor ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny.

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/509 ze dne 22. března 2021 o zřízení Evropského mírového nástroje a o zrušení rozhodnutí (SZBP) 2015/528 (Úř. věst. L 102, 24.3.2021, s. 14).

(6) Dne 9. září 2021 vzal Politický a bezpečnostní výbor při předložení 36. pololetní zprávy o operaci EUFOR Althea na vědomí, že je i nadále naléhavě nutné nalézt způsob, jak zlepšit operační schopnost odminovacího praporu ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny. Politický a bezpečnostní výbor za tímto účelem vyzval vysokého představitele, aby předložil návrhy k posouzení, a to mimo jiné i návrhy v rámci Evropského mírového nástroje.

(7) Dne 18. října 2021 přijala Rada závěry o Bosně a Hercegovině/operaci EUFOR Althea, v nichž naléhavě vyzvala orgány Bosny a Hercegoviny, aby za podpory mezinárodního společenství zintenzivnily úsilí o další likvidaci nadbytečného střeliva, zbraní a výbušných zařízení, jakož i o humanitární odminování.

(8) Ministr obrany Bosny a Hercegoviny požádal dopisem ze dne 8. ledna 2020 adresovaným veliteli EUFOR o naléhavou podporu pro ozbrojené síly Bosny a Hercegoviny v podobě klíčového vybavení pro odminování, přičemž poukázal na to, že stávající materiál je značně zastaralý a že není možné splnit stanovený cíl úplného odminování země do roku 2027.

(9) Ministerstvo obrany Republiky Bosna a Hercegovina zopakovalo v dopise ze dne 7. října 2021 zaslaném vysokému představiteli svou žádost adresovanou Unii ohledně podpory ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny při pořizování klíčového vybavení pro odminování s cílem zvýšit účinnost odminování, které tyto síly provádějí.

(10) Opatření pomoci bude prováděno s přihlédnutím k zásadám a požadavkům stanoveným v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, zejména v souladu se společným postojem Rady 2008/944/SZBP ([2]) a v souladu s pravidly pro provádění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje.

(11) Rada znovu potvrzuje své odhodlání chránit, prosazovat a naplňovat lidská práva, základní svobody a demokratické zásady a posilovat právní stát a řádnou správu věcí veřejných v souladu s Chartou Organizace spojených národů (OSN), Všeobecnou deklarací lidských práv a mezinárodním právem, zejména s mezinárodním právem v oblasti lidských práv a mezinárodním humanitárním právem,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Zřízení, cíle, oblast působnosti a doba trvání

1. Zřizuje se opatření pomoci ve prospěch Ministerstva obrany Bosny a Hercegoviny (dále jen „příjemce“), které má být financováno z Evropského mírového nástroje.

2. Cílem opatření pomoci je posílit a zlepšit schopnosti odminovacího praporu ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny poskytnutím odpovídajícího vybavení. Přispěje se tím k tomu, že Bosna a Hercegovina bude moci lépe chránit své civilní obyvatelstvo a zvýšit příspěvek ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny k vojenským operacím a misím SBOP, přičemž se posílením a zlepšením schopností odminovacího praporu ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny rovněž posílí euroatlantická spolupráce a spolupráce s Organizací spojených národů.

3. K dosažení cíle stanoveného v odstavci 2 se z opatření pomoci financují tyto druhy vybavení:

a) Mobilita: 34 (4×4) dopravních prostředků;

b) Podpora: 34 (4×4) zdravotnických dopravních prostředků;

c) Technologie: 150 detektorů kovů.

4. Doba trvání opatření pomoci je 30 měsíců od přijetí tohoto rozhodnutí.

([2]) Společný postoj Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu (Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99).

Článek 2

Finanční ustanovení

1. Finanční referenční částka určená na krytí výdajů souvisejících s opatřením pomoci činí 10 000 000 EUR.

2. Veškeré výdaje jsou spravovány v souladu s pravidly pro provádění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje.

3. Výdaje v rámci opatření pomoci jsou způsobilé k financování po dobu 48 měsíců od přijetí tohoto rozhodnutí.

Článek 3

Ujednání s příjemcem

1. Vysoký představitel uzavře s příjemcem ujednání nezbytná k zajištění toho, aby příjemce dodržoval požadavky a podmínky stanovené tímto rozhodnutím, jakožto podmínku pro poskytování podpory v rámci opatření pomoci.

2. Ujednání uvedená v odstavci 1 musí obsahovat ustanovení zavazující příjemce, aby zajistil:

a) dodržování příslušného mezinárodního práva, zejména mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva ze strany odminovacího praporu ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny;

b) řádné a efektivní používání veškerých prostředků poskytnutých v rámci opatření pomoci k účelům, k nimž byly poskytnuty;

c) dostatečnou údržbu veškerých prostředků poskytnutých v rámci opatření pomoci, aby se zajistila jejich použitelnost a operační dostupnost během celého jejich životního cyklu;

d) aby žádné prostředky poskytnuté v rámci opatření pomoci nebyly na konci svého životního cyklu ztraceny nebo převedeny bez souhlasu výboru Evropského mírového nástroje, zřízeného rozhodnutím (SZBP) 2021/509, ve prospěch jiných osob či subjektů, než které jsou určeny v těchto ujednáních.

3. Ujednání uvedená v odstavci 1 musí obsahovat ustanovení o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatření pomoci v případě, že je zjištěno, že příjemce porušuje povinnosti stanovené v odstavci 2.

Článek 4

Provádění

Vysoký představitel odpovídá za zajištění toho, aby toto rozhodnutí bylo prováděno v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a s pravidly pro provádění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje, jakož i v souladu s integrovaným metodickým rámcem pro hodnocení a identifikaci požadovaných opatření a kontrol pro opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje.

Článek 5

Monitorování, kontrola a hodnocení

1. Vysoký představitel zajistí monitorování dodržování povinností stanovených v článku 3 ze strany příjemce. Uvedeným monitorováním se zajistí informovanost o souvislostech a rizicích porušování povinností stanovených v článku 3 a přispěje se k předcházení tohoto porušování, včetně porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva jednotkami ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny podporovaných v rámci opatření pomoci.

2. Kontrola vybavení po odeslání je organizována takto:

i) ověření dodání, kdy osvědčení o dodání vybavení v rámci opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje mají podepsat síly koncového uživatele při převodu vlastnictví.

ii) kontrola na místě, kdy příjemce vysokému představiteli umožní provést na jeho žádost kontrolu na místě.

3. Vysoký představitel provede první posouzení opatření pomoci 18 měsíců po dodání vybavení. V případě potřeby může být součástí tohoto posouzení i prohlídka dodaného vybavení na místě. Závěrečné hodnocení proběhne po ukončení opatření pomoci. Jeho součástí bude širší vyhodnocení získaných zkušeností.

Článek 6

Podávání zpráv

Během prováděcího období předkládá vysoký představitel v souladu s článkem 63 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 Politickému a bezpečnostnímu výboru pololetní zprávy o provádění opatření pomoci. V souladu s článkem 38 uvedeného rozhodnutí informuje správce pro opatření pomoci pravidelně výbor Evropského mírového nástroje zřízený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnění příjmů a výdajů.

Článek 7

Pozastavení a ukončení

Politický a bezpečnostní výbor může v souladu s článkem 64 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 rozhodnout o úplném nebo částečném pozastavení provádění opatření pomoci.

Politický a bezpečnostní výbor může rovněž doporučit, aby Rada opatření pomoci ukončila.

Článek 8

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 4. listopadu 2021.

Za Radu
předseda
G. DOVŽAN